

Årstidernas
CO₂-Rapport
2016 - 2020

CO₂-Rapport för Årstadernas matkassar 2016 - 2020

Innehåll

1. Inledning
2. Nyckeltal
3. Varutransport
4. Persontransport
5. Energi
6. Emballage
7. Papper
8. Slutsats
9. Initiativ för att minska CO₂-utsläpp
10. Bilagor

Inledning

1. Varför göra en CO₂-rapport?

Hos Årstaderna är den kvartalsvisa och årliga CO₂-rapporten ett viktigt ledarskapsverktyg, för att arbeta fokuserat med att sänka CO₂-utsläppen genom en bättre drift och bättre processer. Här är rapporten för år 2020. Den visar utvecklingen i CO₂-utsläppen från 2016 till 2020. CO₂-utsläppet mätt i ton har stigit med 5% på grund av tillväxt och ökad omsättning. Mätt som CO₂-utsläpp per 1.000 omsatta kronor har det fallit med 19%.

2. Källor till CO₂-utsläppen

- Intransport - från leverantören till vårt packeri i Danmark
- Mellantransport - från vårt packeri till de lokala distributionscentralerna
- Slutdistribution - från de lokala terminalerna ut till kunderna
- Energi - elektricitet, agrodiesel, olja, gas och kylmedel
- Emballage - frigolit, inliner, plastbägare, plast, absorbent osv.
- Papper - nyhetsbrev, recept, kopieringspapper, aktiveringskampanjer osv.
- Pendling - bilar och offentlig transport
- Tjänsteresor - tjänstebilar, resor i egen bil, tåg, flyg och övernattningar

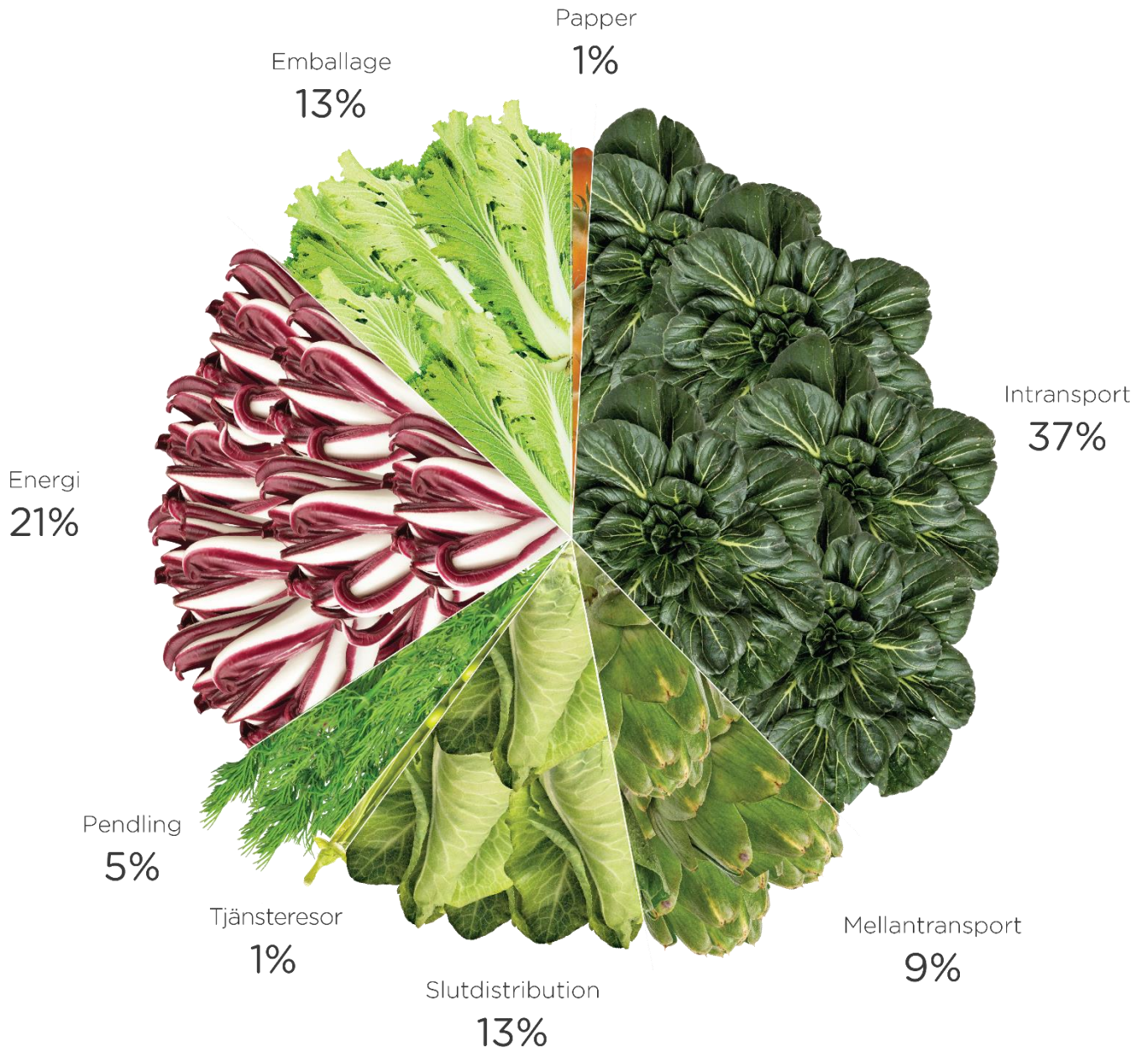
Det beräknade CO₂-avtrycket i rapporten omfattar försyningskedjan från det att varorna hämtas hos leverantörerna och hela vägen till att matkassarna och lådorna landar på kundernas tröskel. CO₂-utsläppet från primärproduktionen på odlingar, i stall, i växthus, på mejerier, bagerier och liknande, är inte inkluderat. Emballage till packning av produkter packade av Årstaderna är inkluderat, men emballage till varor packade av externa leverantörer är inte medräknat.

Varutransport är den tyngsta posten i CO₂-räkenskapet. Intransport, mellantransport och slutdistribution utgör 58% av det totala utsläppet. Om vi lägger till persontransport i form av tjänsteresor och pendling uppgår de totala CO₂-utsläppen från transport 64%, dvs. ca. 2/3 av totalen. Energiförbruket utgör 21%, emballage 13% och papper 1% av de totala utsläppen.

Figur 1: CO₂-utsläppen, fördelat i procent, över de olika områdena.

Global uppvärmning och CO₂-ekvivalenter

FAKTARUTA

CO₂ – också kallat koldioxid eller carbondioxid, spelar en mycket central roll för den globala uppvärmningen. Närvaron av CO₂ i atmosfären bidrar till att atmosfären ”behåller värmen”, eftersom den blockerar strålning från Jorden. Istället skickas en del av värmen tillbaka till jordytan och på så sätt uppstår växthuseffekten. En för hög koncentration av CO₂ i atmosfären får temperaturen att stiga mer än vad den ska, och resultatet blir global uppvärmning.

Det är inte bara CO₂, som bidrar till den globala uppvärmningen. Det finns andra växthusgaser som t.ex. metan, dikväveoxid och freon. De olika gaserna bidrar dock inte lika mycket till växthuseffekten. Därför mäter man gasernas bidrag i s.k. CO₂-ekvivalenter (CO₂e). T.ex. påverkar utsläppen av 1 kg. metan den globala uppvärmningen lika mycket som 25 kg. CO₂. Därför går det att säga att 1

kg. metan är lika med 25 kg. CO₂-ekvivalenter, medan freon är uppe på hela 1.300 CO₂-ekvivalenter. Genom att använda CO₂-ekvivalenter som måtenhet går det att säga något om hur mycket de olika gaserna förorenar, jämfört med varandra.

I denna rapport är alla beräkningar baserade på CO₂-ekvivalenter. För att säkra ett fackmannamässigt underlag för CO₂-beräkningarna, samarbetar vi med CONCITO. De har tillhandahållit de CO₂ utsläppsfaktorer som används för beräkning av CO₂-ekvivalent (CO₂e)-utsläppen för de olika områdena (se bilaga C). Beräkningarna av CO₂e-utsläppen estimeras utifrån en 5-årsperiod (2016-2020). Istället för att använda den tekniska termen CO₂e-utsläpp, använder vi i rapporten uttrycket ”CO₂-utsläpp eller CO₂-avtryck” som synonymt med CO₂e-utsläpp, för att underlätta läsningen.

2. Nyckeltal

Tabell 1 visar utvecklingen av CO₂-utsläpp i kg. från de olika källorna mellan år 2016-2020, samt fördelningen av dessa.

Tabellen visar att en relativt stabil andel av utsläppen kommer från distributionen, med få undantag. År 2020 stiger andelen för intransport och energi jämfört med 2019, medan arbetsrelaterade resor och pendling faller.

De totala CO₂-utsläppen har stigit genom åren, men fallit de senaste 2 åren. År 2020 är speciellt påverkat av COVID-19-situationen, vilket beskrivs mer i detalj nedan.

2.1 Minskat totalt CO₂-utsläpp, trots att vi växer

När aktiviteten och omsättningen stiger ökar normalt CO₂-utsläppen. Det produceras fler kassar och lådor, fler anställs, varorna körs fler kilometer, mer emballage används, mer kyl osv. Detta mönster ser nu ut att vara brutet. Siffrorna för 2019 och 2020 visar ett fall trots en markant uppgång i omsättningen.

Det har tagits många initiativ för att minska CO₂-utsläppen, samtidigt som företaget har vuxit. De olika initiativen beskrivs vidare i rapporten.

För att beskriva våra CO₂-utsläpp i denna rapport, använder vi 4 återkommande sätt att mäta på:

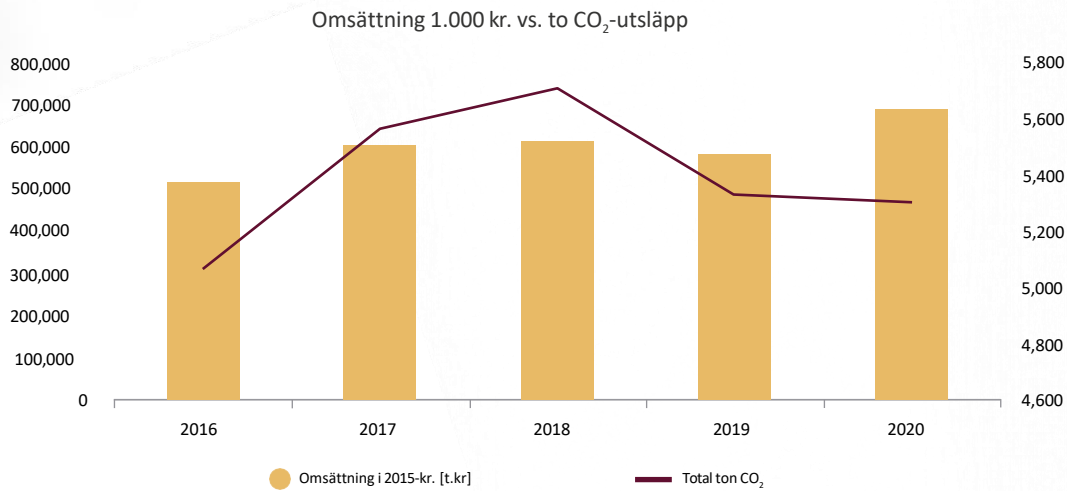
- Totalt antal kg. CO₂-utsläpp
- Procentandel av de totala CO₂-utsläppen
- CO₂-utsläpp per leverans
- CO₂-utsläpp per 1.000 kr. i omsättning

2016-2020	2016		2017		2018		2019		2020	
	Kg CO ₂	%	Kg CO ₂	%	Kg CO ₂	%	Kg CO ₂	%	Kg CO ₂	%
Intransport	1.808.231	35,7%	1.974.892	35,5%	2.209.396	36,6%	1.810.354	33,9%	1.974.050	37,2%
Mellantransport	371.905	7,3%	486.989	8,7%	503.306	8,8%	436.713	8,2%	456.447	8,6%
Sluttransport										
Tjänsteresor	907.193	17,9%	1.033.559	18,6%	737.317	12,9%	683.838	12,8%	670.157	12,6%
Pendling Energi	144.357	2,8%	188.231	3,4%	173.985	3,0%	156.232	2,9%	64.408	1,2%
Emballage Papper	251.429	5,0%	299.025	5,4%	356.755	6,2%	378.883	7,1%	248.947	4,7%
	1.069.569	21,1%	993.740	17,8%	1.082.211	18,9%	1.053.181	19,7%	1.121.556	21,1%
	451.713	8,9%	508.922	9,1%	572.529	10,0%	730.666	13,7%	692.922	13,1%
	64.141	1,3%	83.276	1,5%	83.424	1,5%	87.604	1,6%	78.052	1,5%
Total	5.068.538	100,0%	5.568.634	100,0%	5.718.923	100,0%	5.337.471	100,0%	5.306.440	100,0%

2. Nyckeltal - fortsättning

Figure 2: Totalt kg CO₂-utsläpp i förhållande till omsättning

2. Minskat utsläpp mätt per 1.000 kr

Figur 1 och tabell 1 visar fördelningen av Årstadernas totala CO₂-utsläpp. Tabell 2 visar de olika sätt vi mäter CO₂-utsläppen på: Totalt antal ton CO₂, kg. CO₂ per leverans och per 1.000 kr. i omsättning (mätt med 2016 som index 100).

Försäljningen har stigit med 29% sedan 2016, medan CO₂-utsläppen har stigit med 5%. Det visar att det för Årstaderna finns fördelar med att öka produktionen, när produktions- och packerifaciliteterna utnyttjas optimalt.

Tabell 2 visar ett rätt stabilt CO₂-utsläpp per leverans år 2016-2019 med en tydlig nedgång från 2019 till 2020.

När vi tittar på kg. CO₂ per 1.000 kr. i omsättning, låg det år 2016 på 9,61 kg. CO₂ per 1.000 kr. och år 2020 var det nere på 7,81 kg. CO₂ per 1.000 kr, d.v.s. 19% lägre.

3. Fördelning av CO₂-utsläpp per leverans och per 1.000 kr. i omsättning

Om vi bortser från pendling och tjänsteresor, som särskilt påverkades av COVID-19 situationen, visar figur 3 att speciellt utsläppen från mellantransporten, slutdistributionen och emballaget har bidragit till den positiva utvecklingen.

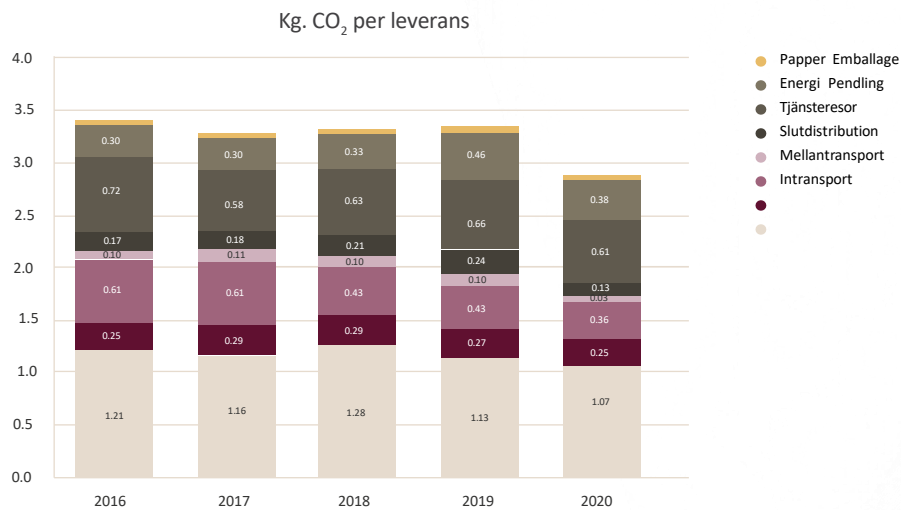

2. Nyckeltal - fortsättning

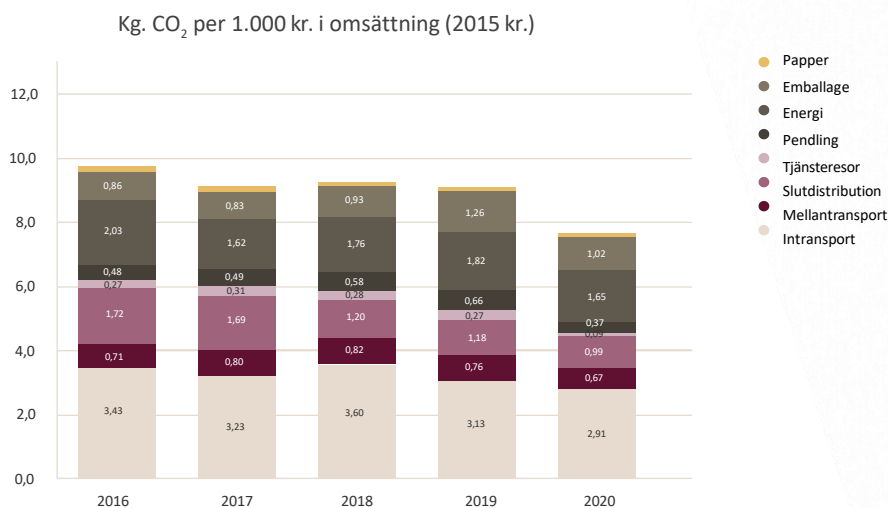
Tabell 2: Omsättning mätt i kronor totalt per antal ton CO₂-utsläpp, kg. CO₂ per leverans och per 1.000 kr. i omsättning från 2016-2020, samt indextal för utvecklingen mätt som 2016-index, visar den relativa utvecklingen.

Omsättning och CO ₂ -utsläpp	2016	2017	2018	2019	2020
Omsättning 2015-kr. [t.kr DKK]	527.336	612.338	613.597	577.740	679.030
Index (jmf. 2016 års omsättning)	100	116	116	110	129
Totalt antal ton CO ₂	5.069	5.569	5.719	5,337	5,306
Index (utveckling av totalt kg. CO ₂)	100	110	113	105	105
Kg. CO ₂ per leverans	3,40	3,28	3,32	3,34	2,88
Index (utveckling av kg. CO ₂ per leverans)	100	96	98	98	85
Kg. CO ₂ per. 1000 kr. i omsättning	9,61	9,09	9,32	9,24	7,81
Index (utveckling av kg. CO ₂ per 1.000 kr.)	100	95	97	96	81

Figur 3: Utsläpp av kg. CO₂ per leverans, från diverse källor.

Figur 4: Utsläpp av kg. CO₂ per 1.000 kr. i omsättning från diverse källor.

3. Varutransport

Transport med lastbil släpper ut 0,107 kg. CO₂ per ton*km, medan transport med fartyg endast släpper ut 0,00243 kg CO₂ per ton*km. Det kan därför minska CO₂-utsläppen att transportera varor från områden nära hamnar i Dominikanska Republiken eller Argentina istället för att köra med lastbil från södra Italien. Den totala transporten från Argentina bidrar med någorlunda samma mängd utsläpp som en lastbilstransport från Nantes i västra Frankrike (se bilaga B om typer av transport). Den relativt låga nivån av utsläpp från fartygstransport ses tydligt i figur 5, vilket förklarar varför exotisk frukt i lådorna, är långt ifrån den största klimatboven.

Transporten från Italien kan göras med godståg, när det är möjligt i förhållande till transporttid och varornas hållbarhet. På grund av spårarbeten har denna möjlighet inte utnyttjats så mycket de senaste par åren, men sedan slutet av 2019 har vi så smått börjat frakta varor med godståg igen. Volymen har dock varit liten år 2020, vilket siffrorna tydligt visar.

CO₂-utsläppen från intransporten mätt per 1.000 kr. i omsättning hade år 2020 den lägsta nivå utav alla de 5 redovisade åren. Figur 5 visar endast intransporten. Figur 6 visar utvecklingen i intransport, mellantransport och slutdistribution genom åren. Intransportens andel av CO₂-utsläppen har minskat år 2019 och sedan ytterligare år 2020. Det beror på att fler varor har köpts in lokalt. Utsläppen från mellantransport och slutdistribution har också fallit.

Med jämna mellanrum optimerar vi våra chaufförers körmönster när det gäller den sista transportsträckan ut till kunderna. En analys från december 2020 visade, att det antal kilometer som körs mellan varje kund i genomsnitt har minskat med cirka 40% från 2015 till 2020. Den huvudsakliga orsaken till det är att vi har haft ett större antal kunder i perioden, men fokus på planering av rutter, stängning av en leveransdag och fler körningar i de mindre trafikerade tidsperioderna har bidragit till den positiva utvecklingen.

I december 2019 fick Årstiderna i Danmark en liten elektrisk lastbil. Den kör i Köpenhamnsområdet, där den levererar företagsfrukt. Den levererar också varor till våra gårdsbutiker och diverse andra småuppgifter. Under 2020 har vi ingått samarbete med Chainge, som levererar en del av vår företagsfrukt i Köpenhamn med elcykel. Dessutom har en av våra åkerier (Nordic Transport and Logistics) skaffat sig en ellastbil som dagligen kör för Årstiderna i Danmark. Vi har också, i samarbete med Best Transport, börjat med cykelleveranser i centrala Göteborg. Det är dock för tidigt att se dessa initiativ tydligt i statistiken för 2020, då de har satts igång och utvecklats under 2020. De förväntas ha en tydlig effekt år 2021.

3. Varutransport - fortsättning

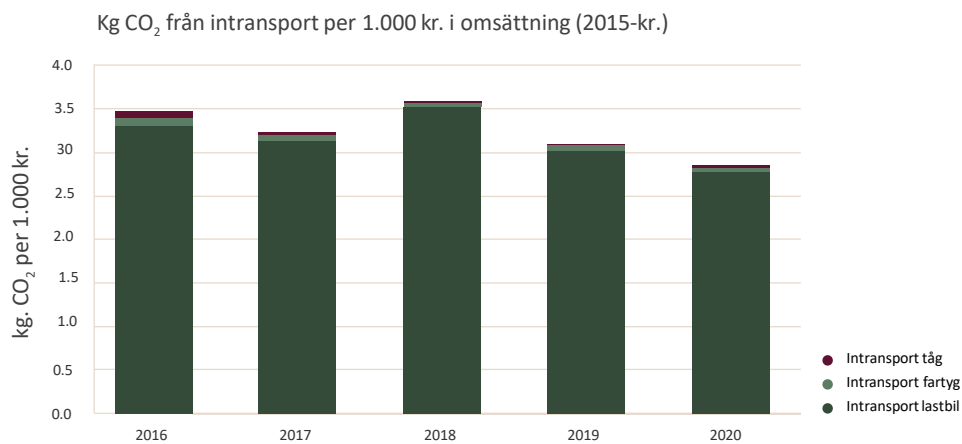
Varutransport

FAKTARUTA

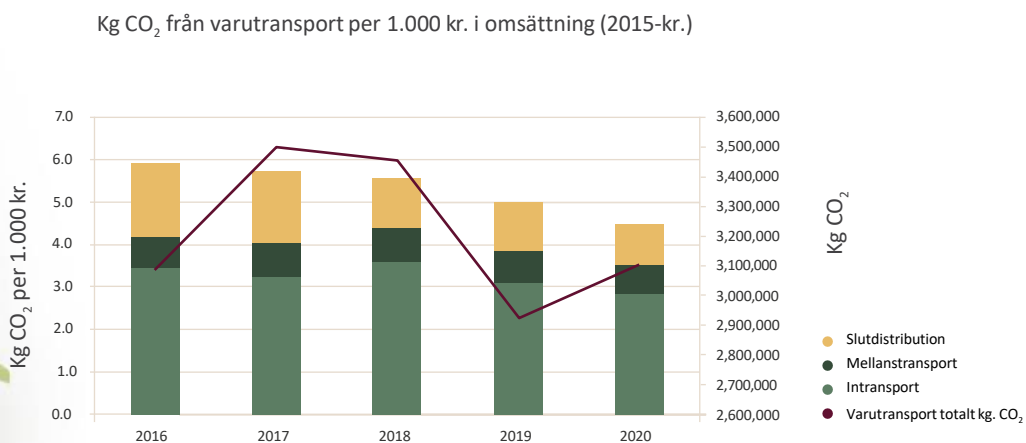
I denna rapport skiljer vi på varutransport och persontransport. Varutransporten delas upp i intransport, mellantransport och sluttransport. Persontransport utgörs av arbetsrelaterade resor och pendling, som står för en långt mindre andel.

När vi fraktar varor från våra leverantörer i Danmark, Sverige och andra länder, till vårt packeri i Danmark, gör vi det med lastbil, fartyg eller tåg.

Figur 5: Intransport med lastbil, fartyg och godståg

Figur 6: Varutransporten totalt

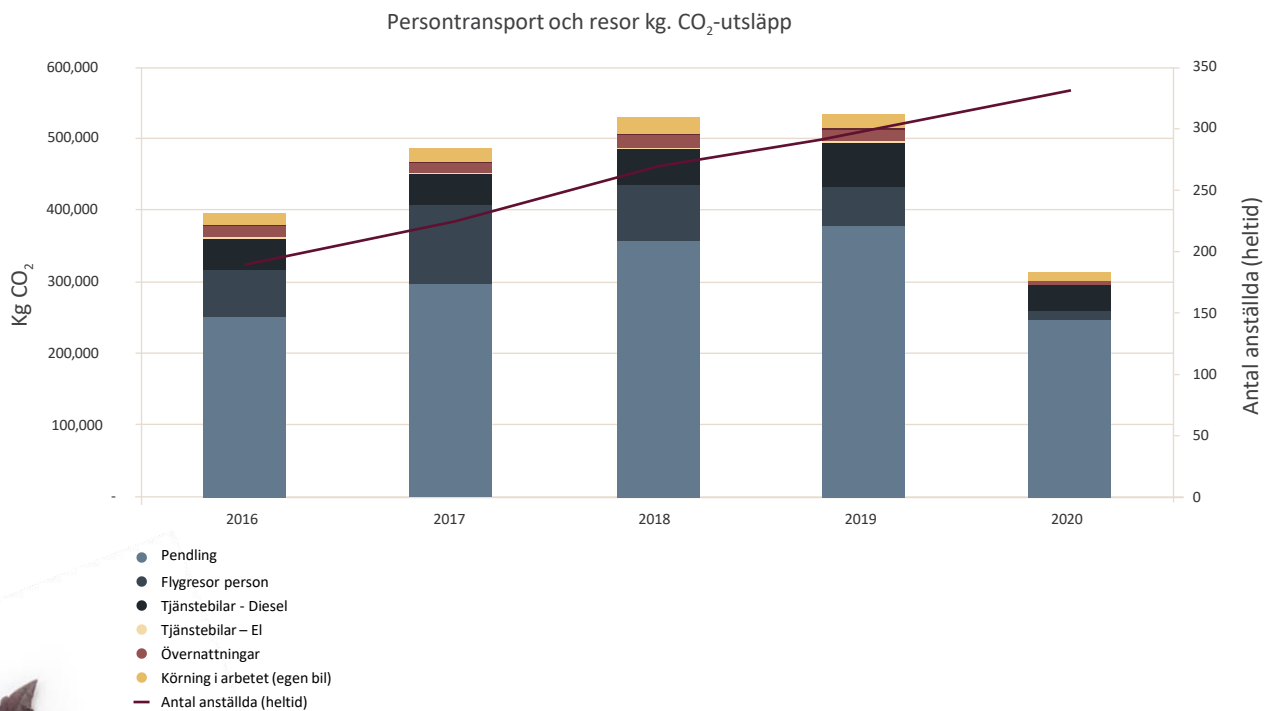
4. Persontransport

År 2020 har ingenting varit som det brukar vara, på grund av COVID-19-pandemin. Alla anställda som kan jobba hemifrån har ombetts att göra det. Kontoren har varit nästintill tomma hela året. Pendlingens omfattning har därför varit en tredjedel av vad det brukar vara i Q2 och två tredjedelar av vad det brukar vara i Q2 och Q4. Tjänstebilar har också använts mindre än vanligt.

Från och med år 2021 kommer alla Årstidernas tjänstebilar vara antingen hybrid- eller elbilar. Per Q4 år 2020 var 2 av tjänstebilarna hybridbilar. I CO₂-räkenskapet beräknas hybridbilarna ha 15% lägre CO₂-avtryck. I praktiken beror det också mycket på den aktuella bilens körmönster.

På grund av den ovanliga COVID-19-situationen är utsläppen från persontransport år 2020 mycket lägre än normalt. Detta mönster beräknas fortsätta in i år 2021. Vi tror också att vi har lärt oss mycket om hur vi själva kan ha en positiv effekt på CO₂-utsläppen framöver, genom att klara av att ha fler digitala möten och arbeta mer hemifrån när vi kan.

Figur 7: Persontransport och resor kg. CO₂-utsläpp

4. Persontransport - fortsättning

Persontransport

FAKTARUTA

Persontransport utgörs av bl.a. pendling, som innebär den dagliga rutten till och från jobbet. Vi har frågat alla anställda, i en undersökning utförd år 2015 och 2018, hur långt de har till jobbet och hur de tar sig dit (med dieselbil, bensinbil, samkörning, kollektivtransport eller cykel/promenad). Sedan har vi multiplicerat antalet anställda med det genomsnittliga transportmönstret. CO₂-utsläppen från pendling stiger därför ofta med antalet anställda. Persontransport innefattar också de flyg- och tågresor och övernattningar som de anställda utför i tjänsten. Tjänsteresor i egen bil eller tjänstebil, utöver den dagliga pendlingen, är också medräknade.

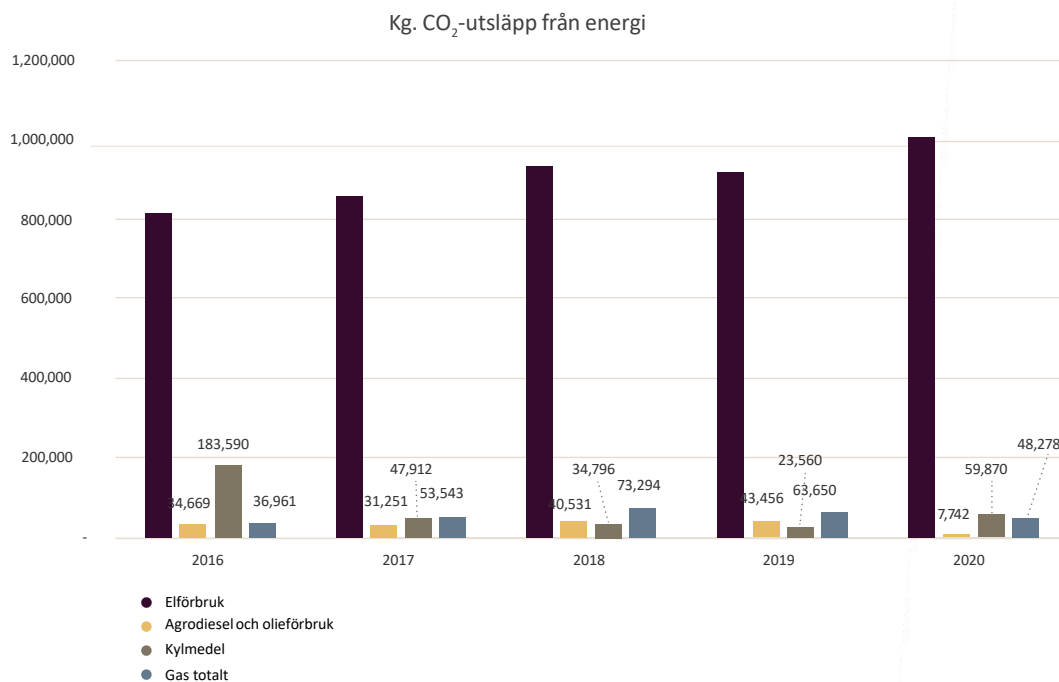
5. Energi

Elförbruket är den största energikällan hos Årstaderna. Elen används bl.a. till kylfaciliteterna i packeriet och på distributionscentralerna. Se figur 8.

Mätt som CO₂-utsläpp från energi per 1.000 kr. i omsättning går det tydligt att se vinsterna av en ökad produktion i 2020-räkenskabet (figur 9). Efter en svag stigning år 2017-2019 visar 2020 en tydlig nedgång i förbruket per 1.000 kr, vilket främst beror på ett väsentligt lägre elförbruk.

Från och med 2020 har vi inlett ett avtal med vår elleverantör om att köpa certifikat för el från förnybara energikällor, motsvarande vårt elförbruk.

Figur 8: Kg. CO₂-utsläpp från energi

Energi

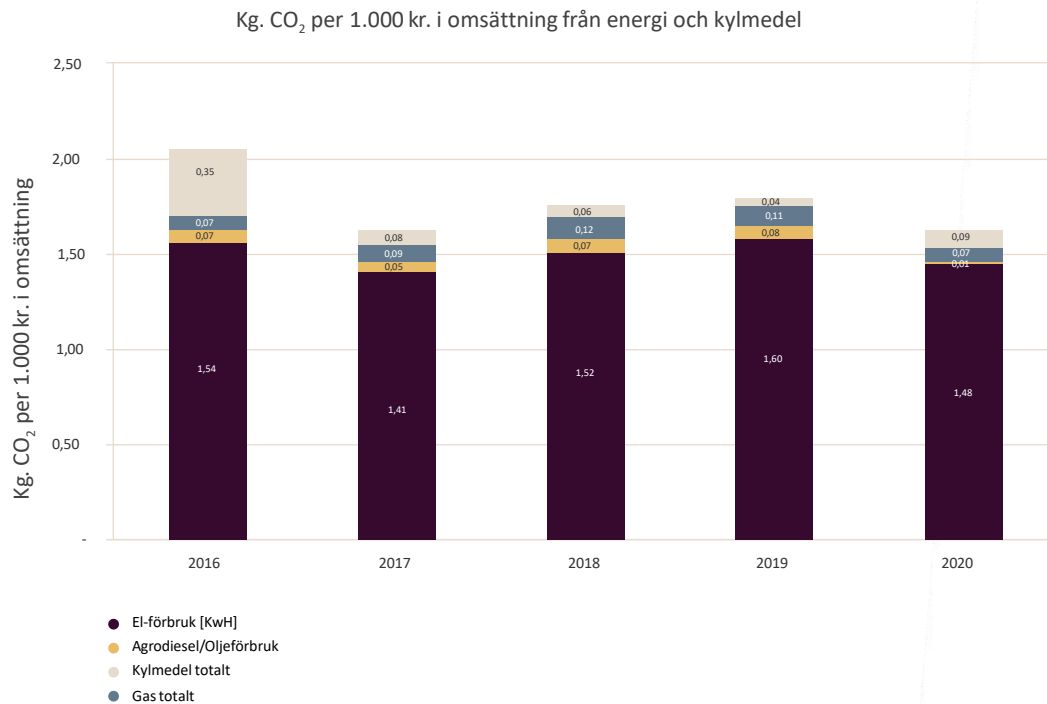
FAKTARUTA

Energi innefattar allt energiförbruk, från agrodiesel (till maskiner i jordbruket) och oljeförbruk till oljepanna, som tar över när vår flisvärmepanna är ute ur drift. Till energi hör också kylmedel till vår kylanläggning samt den natur- och gasolja vi använder till uppvärmning av truckar och kök.

5. Energi - fortsättning

Figur 9: Kg. CO₂ per 1.000 kr. i omsättning, från energi och kylmedel

CO₂ som kylmedel

FAKTARUTA

CO₂ är ett kylmedel, som användes flitigt förr, men fasades ut när syntetiska kylmedel fick genomslag i samband med andra världskriget. När det fastställdes att fluorhaltiga CFC-kylmedel har en negativ effekt på ozonlagret och att de efterföljande HCFC- och HFC-kylmedlen bidrog till den globala uppvärmningen, återuppväcktes intresset för CO₂ som kylmedel.

Hos Årstiderna beror CO₂-utsläppen från kylmedel på om det har funnits behov för att fylla på nya kylmedel på anläggningarna. År 2016 fyllde vi på kylmedel på en ny kylanläggning i Danmark. Vår kylanläggning använde tidigare mest freon, men eftersom freon har en hög emissionsfaktor (se bilaga C, emissionsfaktorer) bytte vi i slutet av 2017 och början av 2018 anläggning, och använder numera CO₂ istället.

6. Emballage

Denna rapport omfattar bara det emballage vi på Årstiderna själva använder, inte emballage som används av våra leverantörer. Det totala utsläppet från emballage har stigit i takt med den stigande omsättningen från 2016 till 2019 (figur 10). År 2020 föll förbruket av emballage trots stigande omsättning.

Följande faktorer får emballageförbruket att stiga:

- En större del av kassarna/lådorna packas till 1- och 2-personershushåll jämfört med 3-5-personers.
- Fler produkter, såsom kryddor, bönor, spenat och liknande köps in i bulk och packas av Årstiderna själva, så att färre av de varorna packas i plast.
- Utsläppen stiger ju större mängder Årstiderna själv packar.
- Ökad aktivitet i "Den Gröna Verkstaden" medför ökad mängd emballage förbrukat av Årstiderna.

Årstiderna har dock arbetat med flera initiativ för att minska emballageförbruket:

- Egenproduktion av råvaror som packas i batches (t.ex. ris, bulgur och nötter) packas i mindre påsar och i tunnare tjocklek på plasten. Detta har minskat plastförbruket med uppemot 50%!
- När det är möjligt köps kryddor in i bulk och packas med ett gummiband, istället för plastpåse.
- Veckovis redovisning av antal varor med plast säkrar en process, där endast de varor som kräver plast levereras med plast.
- En ny mindre frigolitlåda har tagits fram till bruk i matkassarna för de mindre hushållen.

Återanvändning av lådor

FAKTARUTA

Vi arbetar konstant på att minska mängden av emballage, men måste samtidigt säkerställa att varorna kommer fram fina och fräscha till kunderna, vilket kräver flera olika typer av emballage.

Utöver den grå frigolitlådan som, i alla fall under varma månader, innehåller en absorbent, använder vi en så kallad inliner. Det är den plastpåse som samlar varorna i trälådan, håller fukten inne och solljus och skadedjur ute.

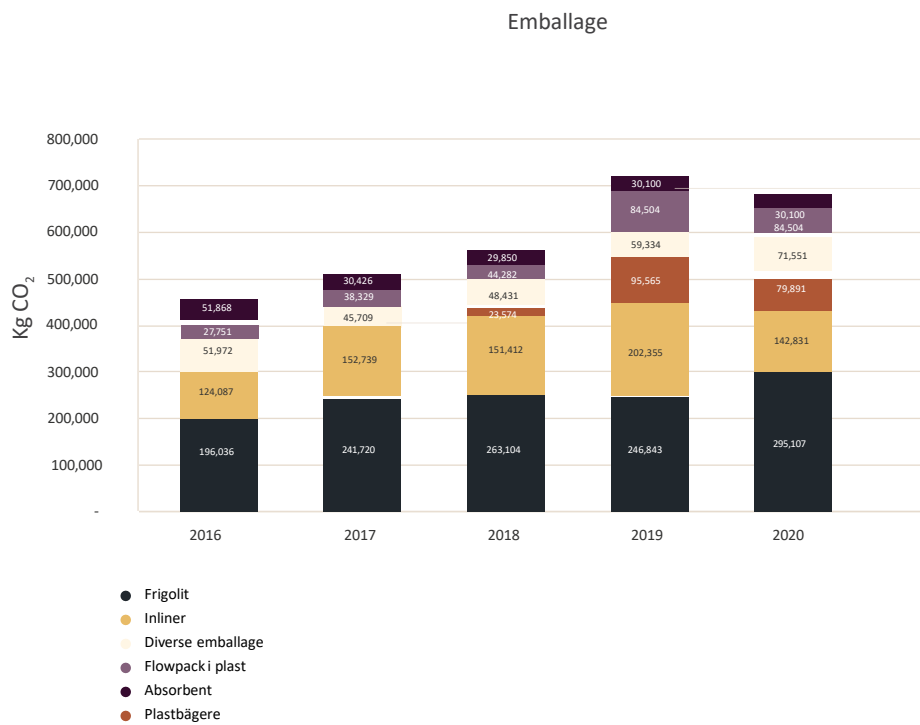
6. Emballage - fortsättning

Genom en fokuserad insats har plasten kunnat tas bort från en stor del av särskilt broccolin, gurkorna och tomaterna – och ändå bevara produkternas hållbarhet.

Plast kan emellanåt ändå hittas på dessa produkter, när det oförutsedda händer och våra fasta leverantörer inte kan leverera allt till oss, och vi måste köpa in ersättningsvaror. Dessa initiativ kan inte ses i CO₂-rapporten, eftersom den endast mäter vårt eget bruk av emballage.

I stort ser det ut som att den fokuserade insatsen har gett resultat, då det minskade emballageförbruket kan ses här i räkenskapet för CO₂-utsläpp från emballage.

Figur 10: Emballage

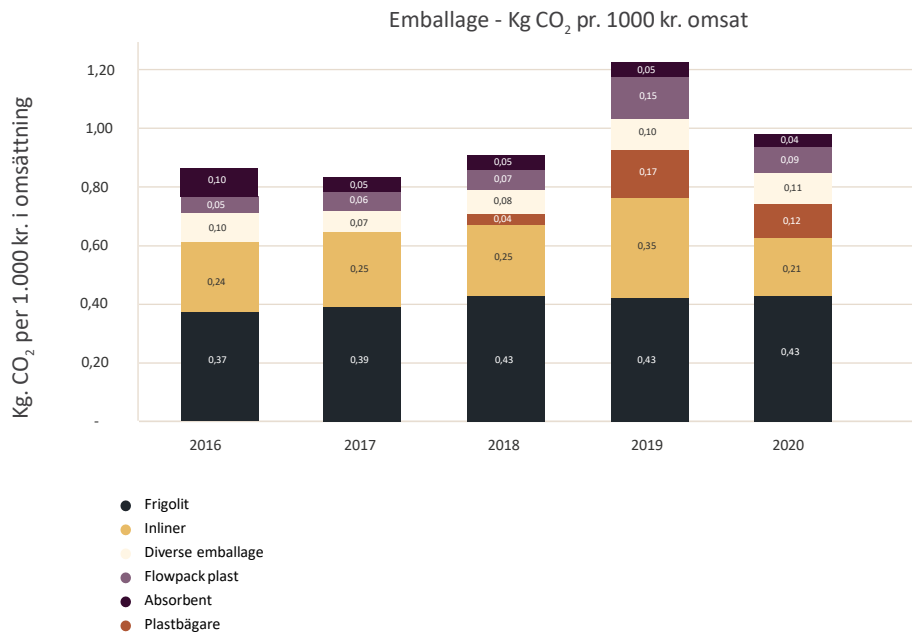
Tabell 3: Återanvändning av lådor

Återanvändning av lådor	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Trälådor	-	3.5	3.7	3.9	3.2	3.1
Frigolitlådor	3.3	3.9	4.2	4.1	3.9	3.7

6. Emballage - fortsättning

Figur 11: Emballage – Kg. CO₂ per 1.000 kr. i omsättning

Typer av emballage

FAKTARUTA

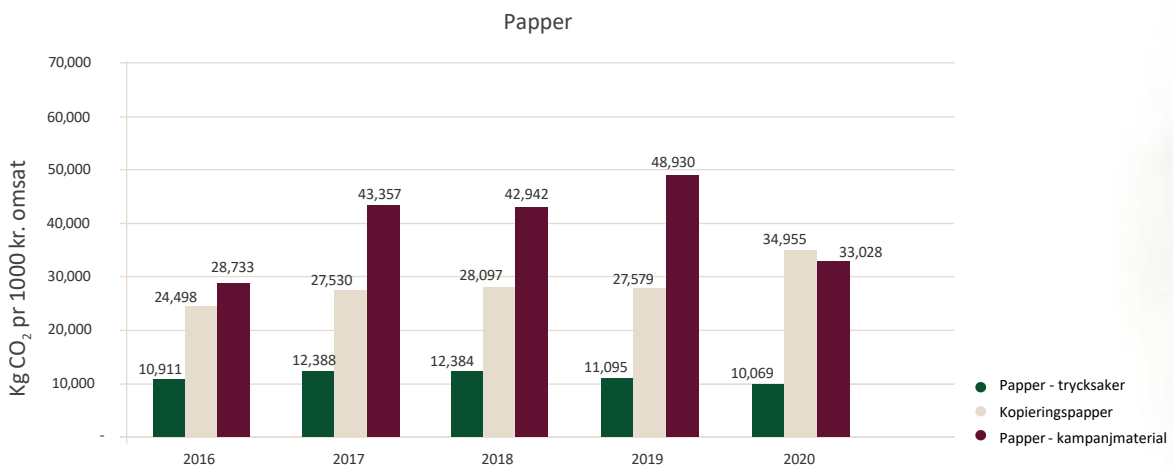
I våra matkassar kan man hitta våra flowpack-påsar. Det är små genomskinliga påsar med t.ex. couscous, ris och nötter. Vi får varorna levererade till oss i lösvikt och packar dem i portioner. Det gör vi för att produkterna inte ska blandas ihop med varandra och för att lösa linser eller gryn i kassarna inte hade varit så trevligt. De plastbägare vi använder kommer främst från vår "Gröna Verkstad" där vi själva gör blandningar med färdigskurna grönsaker mm. En del frukt och grönt levereras till oss i stora lådor, så att vi själva kan packa dem i de rätta portionerna. De packas ibland i plastpåsar, som hör till kategorin diverse emballage. Här ingår också de bruna papperspåsarerna kunderna får om de beställer en fruktpåse, en paprikapåse eller andra extravaror, samt de mindre papplådorna, gjorda av återvunnen pappersmassa, som används till bl.a. tomater.

7. Papper

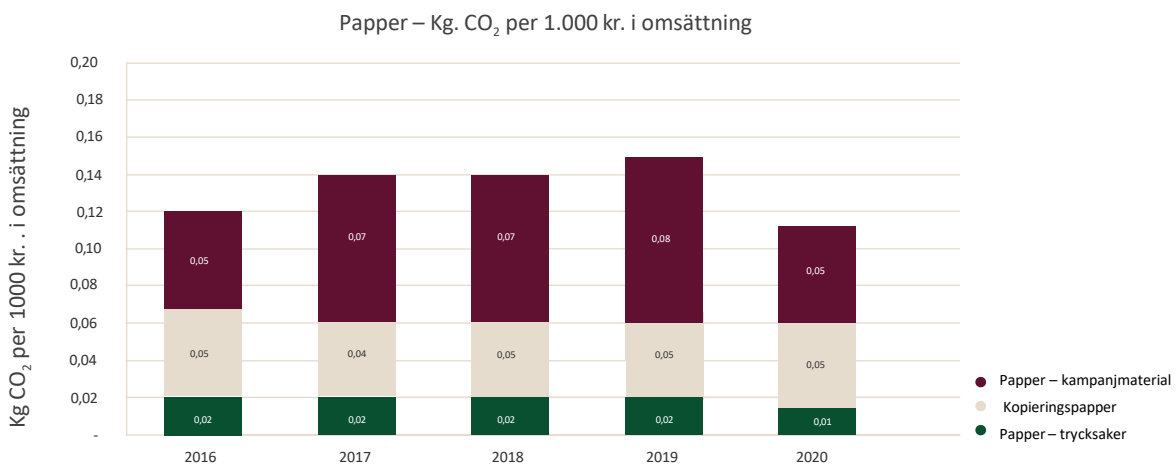
Figur 12 visar utvecklingen gällande det totala CO₂-utsläppet från papper. Det har stigit sedan 2016, men fallit år 2020. Förbrukningen av papper till kontorsarbete och särskilt recept har stigit i takt med ett ökat antal kunder, medan användning av papper till tryck- och kampanjmaterial har minskat.

Figur 12: Kg. CO₂ från papper

Figur 13 visar utvecklingen i kg. CO₂-utsläpp från papperförbruk per 1.000 kr. i omsättning. Utsläppen steg något år 2019, men har år 2020 fallit till samma nivå som tidigare år. Användningen av papper är inte en stor post i CO₂-räkenskapet. Den bidrar endast med 0,11 kg. CO₂ per 1.000 kr.

Figur 13: kg. CO₂ per 1.000 kr. i omsättning, från papper

7. Papper - fortsättning

Certifieringar

FAKTARUTA

FSC-märket:

FSC-märket är en certifiering för ett hållbart val av papper och står för Forest Stewardship Council, som är ett globalt samarbete mellan skogsägare, träindustrin och miljö- och sociala organisationer. I en FSC-märkt skog fälls det inte fler träd, än vad skogen kan hinna reproducera. Djur- och växtliv skyddas och de människor som arbetar i skogen säkras utbildning, säkerhetsutrustning och skälig lön.

Cradle to Cradle:

Cradle to Cradle är en av världens mest ambitiösa miljöcertifieringar, eftersom det ställs höga krav på hela produktens livscykel. Både papper och tryckfärg produceras utan skadliga kemiska ämnen, tungmetaller eller hormonrubbande ämnen (som annars tyvärr fortfarande används rätt så ofta i tryckeribranschen). Det innebär att de trycksaker vi får från tryckeriet KLS, som vi samarbetar med, i princip kan komposteras och användas som gödsel i naturen.

8. Slutsats

Tabell 4 visar utvecklingen från de olika källorna som står för CO₂-utsläppet i en jämförelse av totalt CO₂-utsläpp år 2020 vs. 2019.

Det är såklart positivt att se en generell minskning av CO₂-utsläppen i en period med så stor omsättningstillväxt. En del av minskningen (ca. hälften) beror på förändringar i beteende på grund av COVID-19, t.ex. arbete hemifrån, digitala möten och mindre persontransport. Samtidigt har COVID-19 också bidragit till ökad online-försäljning generellt, vilket ger anledning till försiktighet i tolkningar av utvecklingen från 2019 till 2020.

Förbättringarna har skett främst inom transportområdet, i synnerhet slutdistributionen, men det har också bara varit en liten ökning i energiförbruket och en minskning i användandet av emballage och papper. Det kommer krävas många olika och långvariga insatser samt ett ständigt intensivt fokus för att minska CO₂-utsläppen.

Tabell 4: Jämförelse av totalt antal kg. CO₂ från diverse källor år 2019 och 2020

Omsättning	2019: 577,740 mKr (DKK)	2020: 679,030 mKr. (DKK)	17% ökning	
Källa för CO ₂ - utsläpp	Totalt antal kg. CO ₂ 2019	Totalt antal kg. 2020	Utveckling 2019-2020	Varför denna utveckling?
Intransport	1,810,354	1,974,050	+9%	Fler produkter inköpta närmare packeriet och fler produkter med tåg från Italien.
Mellantransport	436,713	456,444	+4%	Pallar staplade högre och en mindre frigolitlåda har tagits fram.
Slutdistribution	683,838	670,157	+2%	Ruttoptimering, kortare avstånd mellan kunderna samt introduktion av ellastbil, eltruck och elcyklar.
Tjänsteresor	156,232	64,408	-59%	Arbete hemifrån, digitala möten samt färre tjänsteresor med bil och flyg.
Pendling	378,883	248,947	-34%	Arbete hemifrån har resulterat i mindre körning till jobbet.
Energi	1,053,181	1,121,556	+6%	Ökad produktion i packeriet har medfört större effektivitet och bättre användning av resurserna.
Emballage	730,666	692,822	-5%	Fler varor har packats inhouse (Den Gröna Verkstaden mm.), men allt oftare utan eller med mindre emballage.
Papper	87,604	78,052	-10%	Färre aktiveringskampanjer.
Totalt	5,337,471	5,306,440	-0,5%	Vi ser en liten minskning i det totala CO ₂ -utsläppet, trots markant ökad aktivitet. Detta visar ökad effektivitet, medvetenhet om resursanvändning och öppenhet för nya tekniska lösningar.

9. Initiativ till minskning av CO₂-utsläppen

I december 2019 formulerade Årstaderna ett löfte om att få sitt CO₂-räkenskap i balans från och med 2020.

Årstaderna har ingått avtal med National Capital Partners om att köpa 16.000 ton VCS's (verified carbon standard) koldioxidkrediter, för att offset kompensera för vårt CO₂-avtryck de kommande 2-4 åren i projekt i Östafrika, Chile och Colombia. VCS-krediter har den högsta möjliga standarden på marknaden. Utöver att köpa krediter för att kompensera för utsläppen arbetar vi dagligen fokuserat med att minska utsläppen samt utveckla carbon-insetting i Årstadernas egen försyningskedja.

Följande aktiviteter pågår:

- I varutransporten är det alltid fokus på ruttoptimering och att fylla bilarna för att spara energi och tid. Därför är det heller inte möjligt för kunderna att välja exakt ankomsttid för leveransen.
- Användning av alternativa drivmedel. Vi vill fortsätta introducera nya typer av fordon som kan använda icke-fossila drivmedel som el och gas. År 2020 har Årstaderna i Danmark skaffat en mindre ellastbil samt implementerat elcyklar och en eltruck i den dagliga driften. Det kommer fler liknande lösningar från 2021 och framåt.
- Med start år 2019 och genom hela 2020 har det gjorts försök att odla i ett icke-uppvärmt växthus i Køge, Danmark. Där odlar vi sallat och bladgrönsaker med avsikt att förlänga den danska säsongen. Vi har lyckats förlänga leveranstiden för danska bladgrönsaker med 6-8 veckor, som kan läggas till en normal dansk säsong på 20 veckor. Det är en stor utökning av säsongen! Vi kommer framöver att försöka öka den danska och svenska andelen i sortimentet, så att vi kan minska antalet körda kilometer i lastbil under posten Intransport.
- När det gäller Persontransport, har vi en intern app för planering av samkörning, som kan säkra att vi så långt det går fyller bilar vid tjänsteresor. Från och med år 2020 är nyinköpta tjänstebilar antingen hybrid- eller elbilar. 2 hybridbilar leasades år 2020. Fler elbilar ligger i beställning till år 2021. Tjänsteresor med flyg ska hållas på minimal nivå, dock kan det förekomma när det är nödvändigt att mötas med leverantörer och samarbetspartners i andra länder.
- Det har satts igång ett flertal initiativ de senaste åren när det gäller energiförbruket. År 2021 kommer överskottsvärme från packeriet att tas till vara på och användas med hjälp av värmepumpar.
- Användningen av emballage har nämnts som ett stort fokusområde. Det handlar om att minska mängden, storlekarna och tjockleken på emballaget.

9. Initiativ till minskning av CO₂-utsläppen

- fortsättning

Denna rapport omfattar endast Årstidernas eget CO₂-utsläpp, från det att varorna hämtas ute hos leverantören, tills kassen/lådan landar utanför kundens dörr. CO₂-utsläppen från leverantörernas produktion av varorna är inte inkluderade. Det betyder att CO₂-utsläppen ökar ju fler delar av processen vi gör internt i t.ex. "Den Gröna Verkstaden" (där vi hackar och förbereder grönsaker och produkter till matkassarna) eller genom att själv packa produkterna.

Rätterna i matkassarna innehåller markant mindre kött och andra animaliska produkter än genomsnittsdansken och genomsnittssvenskens middagar. Kockarna hos Årstiderna eftersträvar att sammansätta rätter baserat på 80/20 principen, där 20% av energin är animaliskt baserad och 80% är växtbaserad. En normal dansk middagsrätt består av minst 40% animalisk energi och 60% växtbaserad. I genomsnitt har rätterna i de danska matkassarna under 2020 bestått av knappt 74% växtbaserad energi. Det är en stigning på knappt 2 procentenheter på 3 år. I Årstidernas matkassar i Sverige ligger genomsnittet närmare 90/10 i fördelning växtbaserat/animaliskt. Våra kunder säger, att de äter grönare med våra matkassar. Arbetet med att inspirera våra kunder att äta grönare kan vara den största effekten, Årstiderna har på klimatet.

FAKTARUTA

Livsmedelsproduktion och leverans av livsmedel kommer alltid att släppa ut CO₂. Det kan vi inte undgå. Men hos Årstiderna har vi en annorlunda försyningskedja, som kännetecknas av följande:

- Vår försyningskedja är ovanligt kort. Från det att varan skördas till att den landar hos kunden går det bara några få dagar.
- Vi har inte stora mängder varor på lager, som ligger och väntar på att hamna i butiker för att säljas där.
- Vi köper hem varor i de mängder vi vet att vi kan sälja. Eftersom en del kunder prenumererar på våra varor och vi konstant gör forecasts, har vi en bra indikation om vad försäljningen blir.
- Ihop med utvalda bönder lägger vi års- och kvartalsplaner för en del av produktionen. Bönderna berättar vilka varor de förväntas kunna leverera och vi meddelar vad vi som minst förväntar att kunna sälja. På så sätt skapar vi långsiktiga relationer med våra lever- antörer.
- Våra kunder litar på att vi tar de bästa besluten åt dem. Kockarna bestämmer vad kunderna ska äta till middag. På så sätt undviker vi att erbjuda alla varor hela tiden, vilket minskar risken för matsvinn.
- Vi utarbetar recept och inköp efter vad bönderna har klart ute på sina odlingar och därför kan vi planera efter säsongerna.
- Varor i alla storlekar och former är välkomna hos oss, den lilla blomkålen passar perfekt i 2-personerskassen och den stora i 4-personerskassen.
- Välavvägda portionsstorlekar leder till mindre matsvinn. Om det bara behövs en purjolök i en rätt, så får kunden enbart en purjolök, och behöver inte köpa en hel bunte.

Detta sätt att organisera vår verksamhet på minimerar det totala CO₂-utsläppet från vårt intag av matvaror. Om fler kan övergå till leverans av livsmedel med sådana korta och mer direkta försyningskedjor, kommer det att markant minska det CO₂-avtryck, som intag av matvaror för med sig.

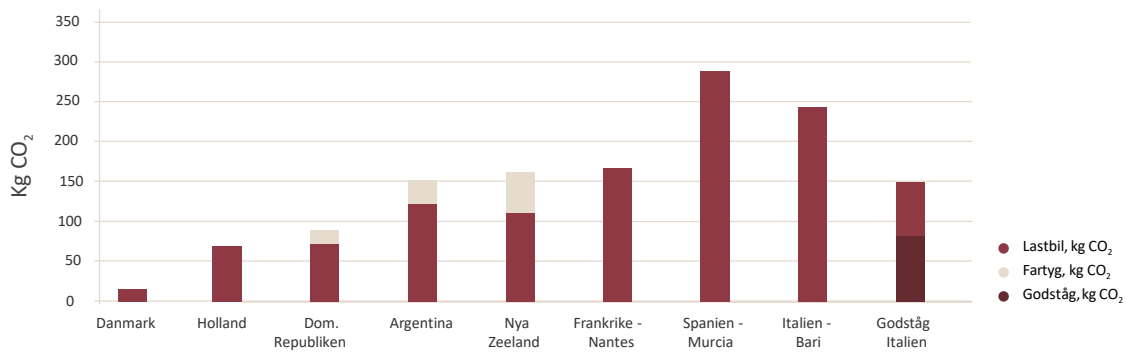

10. Bilagor

Bilaga A: Dansk och dansk/svensk/tysk andel av bröd/mjöl, fisk, frukt, grönsaker, basvaror, kött, mejeri och ägg mellan år 2016-2020.

Dansk andel	2016	2017	2018	2019	2020		Total inköp (Ton)
	DK %	DK %	DK %	DK %	DK %	DK+SE+DE%	
Bröd/Mjöl	-	-	-	-	62.4	69.7	496.1
Fisk	-	-	-	-	95.2	95.2	244.7
Frukt	7.8	6.2	6.8	2.2	8.6	13.1	2,793.6
Grönsaker	34.5	38.9	33.7	35.0	35.9	36.3	6,917.2
Basvaror	-	-	-	-	31.3	32.0	1,513.5
Kött	65.5	60.3	49.1	69.0	65.9	79.7	769.0
Mejeri	-	-	-	-	94.1	94.1	445.4
Ägg	-	-	-	-	92.0	100.0	53.8
Total					35.6	38.0	13,233.3

Bilaga B: Kg. CO₂ från Intransport, per ton varor från utvalda länder, med olika transportmedel

10. Bilagor - fortsättning

Appendix C: Emissionsfaktorer, CO2e (från Concito)

Emissionsfaktorer, CO2e (från Concito)		
Transport:	Kg/enhet	Beskrivning:
Intransport och mellantransport	0.107	Lastbil > 32 ton [ton*km] Lastbil
Intransport – LNG lastbilar Intransport	0.102	> 32 ton [ton*km]
– från utlandet Intransport – godståg	0.00243	Fartygstransport [ton*km] Tåg
Slutdistribution	0.05	[ton*km]
Slutdistribution – ellastbil	0.28	Varubil [km]
Slutdistribution – elvarubil	0.25	M.h.t. belastningsfaktorer och elförbruk [km] Avser
Slutdistribution – elcyklar	0.22	kortare rutter [km]
Tjänstebil – diesel Tjänstebil –	0.01	Estimat av leverantör
Tesla Tjänstebil – hybrid	0.13	Personbil [km] Elektrisk
Flygresor	0.08	personbil [km]
Övernattningar	0.11	Kombinerad el- och bensinbil [km]
Tågtransport Transport	0.06	Elektrisk personbil [km]
– egen bil	250	Flyg (per timme/passagerare) Hotell
Pendling:	60	(per natt)
	0.05	Tåg [km]
	0.14	Bil (mv. av dieselbil och bensin)
	Kg/enhet	Beskrivning:
Personbil – bensin	0.15	Bil [km]
Personbil – diesel Tåg	0.13	Bil [km]
Energi:	0.05	Tåg (person) [km]
	Kg/enhet	Beskrivning:
Elförbruk	0.5	El [kWh]
Oljeförbruk	2.8	Olja för uppvärmning [L]
Gas för uppvärmning Gas till	2.2	Naturgas[M3]
kök och truckar Kylmedel –	2.9	Gasol [kg]
HFC Kylmedel – Freon	1774	HFC [kg]
Kylmedel – R404A/R744	1300	Freon [kg]
Kylmedel – CO ₂	3922	Oblekt papper [kg]
Emballage:	1	C2C-papper [kg]
	Kg/enhet	Beskrivning:
Frigolitlådor		
Plastbägare	3.5	Polystyren [kg]
Inliner, flowpack och etiketter	4.4	Polypropylen/rPET [kg]
Plastfolie och transferfolie Strapex	3.07	HDPE (high density polyethylen) [kg]
Bärlådor och papperspåsar	2.5	LLDPE (Polyethylen) [kg]
Absorbent	4.2	Polypropylen [kg]
Papper:	0.3	Brun kraft[kg]
	2.01	30 % Polypropylen & 30 % polyethylen
	Kg/enhet	Beskrivning::
Papper – trycksaker	1.3	C2C paper [kg]
Kopieringspapper	0.82	C2C paper [kg]